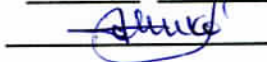

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
менеджменту

“ 02 ” 06 2020р.

А.М. Михайлов

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мотиваційний менеджмент

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 073 «Менеджмент»

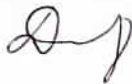
Освітня програма «Менеджмент організацій і адміністрування»

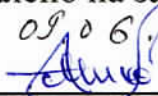
Освітній ступінь: Магістр

Факультет: *Економіки і менеджменту*

2020 – 2021 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни «Мотиваційний менеджмент» для студентів за спеціальністю 073 «Менеджмент», ОП «менеджмент організацій і адміністрування»

Розробники: к.е.н., доцент Дубовик С.Г.
К.е.н., доцент Харченко Т.М.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри менеджменту
Протокол від 12 09 2020 року № 12
Завідувач кафедри (Михайлов А.М.)

Погоджено:

Гарант освітньо-професійної програми
(керівник проектної групи) (Михайлов А.М.)

Декан факультету (Строченко Н.І.)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

Зареєстровано в електронній базі: дата: 07.07 2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 07 Управління і адміністрування	<i>Нормативна</i>	
	Спеціальність: 073 «Менеджмент», оп МОІА		
		Рік підготовки:	
		2020-2021й	2020-2021й
		Курс	
		2	2
		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		3	3
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента - 5	Освітній ступінь: <i>Магістр</i>	26	8
		Практичні, семінарські	
		26	6
		Самостійна робота	
		68	106
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю: <i>Іспит - усна відповідь за екзаменаційними білетами</i>	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання- 52:68; для заочної форми навчання – 14:106

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1 Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни — розширити і поглибити знання в галузі основ теорії та практики мотиваційного менеджменту; сформувати уміння і навички майбутніх менеджерів з мотивації різних категорій працівників і колективів у практиці управління.

Предметом дисципліни “Мотиваційний менеджмент” є управління мотивацією персоналом сучасних організацій.

2.2 Завдання навчальної дисципліни

Основні завдання дисципліни: усвідомлення сутності та необхідності мотивації, її місця в системі управління, зв'язку з іншими функціями менеджменту; визначення місця мотивації в соціально-психологічній структурі особистості, змісту мотиваційного процесу, основних мотиваційних характеристик особистості; засвоєння положень початкових, змістовних і професійних мотиваційних теорій і особливостей їх застосування у практиці управління; оволодіння основними методами мотивації різних категорій працівників, управління мотивацією колективу на різних стадіях його формування і розвитку.

Дисципліна “Мотиваційний менеджмент” тісно пов'язана з теоретичними і практичними проблемами менеджменту, соціології, психології, педагогіки та інших наук і спрямована на формування фахівця у сфері менеджменту і бізнесу, який володітиме сучасними методами управління мотивацією персоналу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

зміст та особливості менеджерської праці, теоретичні основи менеджменту, еволюцію шкіл управлінської думки, елементи організації і системи управління, вимоги які пред'являються до сучасного менеджера, основні види вертикального та горизонтального поділу праці на підприємстві; методи управління у менеджменті, функції управління у менеджменті, особливості реалізації функції контролю та мотивації сучасними керівниками.

вміти:

використовувати експертні методи визначення індивідуальних характеристик менеджера щодо забезпечення можливості приймати ефективні управлінські рішення; виділити основні етапи розвитку менеджменту як науки, розкрити сутність управлінських ролей менеджерів, визначати переваги та недоліки різних типів структур управління.

Вивчення навчальної дисципліни «_Мотиваційний менеджмент_» передбачає формування у студентів компетентностей (*витікають із освітньо-професійної програми*):

№	Вид програмних компетентностей	Програмна компетентність	Шифр
Загальні			
1		Здатність організувати та мотивувати людей рухатися до спільної мети, працювати в команді	Зк4
2			
3			
п			
Фахові (спеціальні)			
1		Здатність до ефективного використання та розвитку людських ресурсів в організації	Фк4
2			
3			
п			

2.3 Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни «_Мотиваційний менеджмент_» студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання (*витікають із освітньо-професійної програми*):

№	Програмні результати навчання	Шифр
1	Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення; Проектувати ефективні системи управління організаціями;	Прн2,прн3
2	Вміти аналізувати і структурувати проблеми організації, ухвалювати управлінські рішення та забезпечувати умови їх реалізації	Прн10
3	Вміти управляти організацією , її змінами, здійснюючи....кадрове забезпечення	Прн11

3. Програма навчальної дисципліни

(програма знаходиться на апробації, затверджена на засіданні кафедри менеджменту в галузях АПК від 09.06.2018 р., протокол №10)

Змістовий модуль I. Наукові основи мотиваційного менеджменту.

Тема 1. Сутність і роль мотивації в управлінні. Поняття про мотивацію, її необхідність в управлінні. Місце мотивації в системі управління, її зв'язок з іншими функціями менеджменту: плануванням, організацією, контролем, прийняттям рішень тощо. Мотиваційний менеджмент як навчальна дисципліна, його місце в системі управлінських, психологічних, педагогічних дисциплін, предмет, об'єкт вивчення, структура, основні функції. Мотиваційний менеджмент як вид діяльності, його принципи і методи. Характеристика основних цілей та завдань мотиваційного менеджменту на сучасному етапі управління організаціями.

Тема 2. Мотиваційний процес. Місце мотивації в соціально-психологічній структурі особистості. Потреби як основа мотивації, їх види і властивості. Поняття про мотиви діяльності. Зв'язок мотивів і потреб, мотивів і спрямованості особистості. Класифікація мотивів. Мотиваційна сфера особистості. Стимули, стимулювання. Класифікація стимулів. Мотиваційні характеристики особистості: спрямованість, установки, інтереси, ідеали, очікування та ін. Стадії мотиваційного процесу. Складність мотивації персоналу в управлінні.

Тема 3. Види мотивації. Матеріальна мотивація як прагнення до більш високого рівня життя. Трудова мотивація, її джерела. Статусна мотивація як рушійна сила поведінки людини. Особливості нормативної мотивації. Характеристика примусової мотивації. Стимулювання як вид мотивації. Позитивна мотивація, її види. Вплив негативної мотивації на поведінку працівника. Надмірна мотивація. Мотивація допомоги. Мотивація агресії. Мотивація влади. Мотивація досягнення.

Змістовий модуль II. Мотиваційні теорії.

Тема 4. Еволюція управління мотивацією. Історія розвитку управління мотивацією до кінця XIX ст. Наукові засади управління мотивацією. Роль Ф. Тейлора та інших представників наукової школи у формуванні мотиваційного менеджменту. Внесок у розвиток мотиваційного менеджменту А. Файоля (адміністративна школа управління). Хоуторнські експерименти. Школа людських відносин в управлінні. Розвиток управління мотивацією працівників в Україні: особливості та проблеми. Сучасна система поглядів на управління мотивацією персоналу.

Тема 5. Змістовні мотиваційні теорії. Особливості змістовних мотиваційних теорій. Теорія ієрархії потреб А. Маслоу, її практичні рекомендації щодо управління мотивацією підлеглих. Теорія існування зв'язку і зростання К. Альдерфера, її відмінності від теорії А. Маслоу. Теорія набутих потреб Д. Мак-Клелланда і поведінка людей з потребами досягнення, співучасті, влади. Практичні рекомендації щодо застосування теорії Д. Мак-Клелланда в управлінні. Теорія двох факторів Ф. Герцберга і вплив на ставлення до праці гігієнічних та мотивуючих факторів. Практичне застосування теорії Ф. Герцберга в управлінні.

Тема 6. Процесійні теорії мотивації. Особливості процесійних теорій мотивації: Теорія очікувань В. Врума, практичні рекомендації щодо застосування її в управлінні. Теорія справедливості С. Адамса: висновки для практичного управління мотивацією працівників. Теорія визначення завдань Е. Лока: вплив характеристик цілей на мотивацію людей. Практичні рекомендації щодо застосування теорії визначення завдань. Комплексна теорія мотивації М. Портера та Е. Лоулера: сполучення елементів теорії очікувань і теорії справедливості. Теорія підсилення мотивації Б. Скіннера: залежність поведінки від колишнього досвіду працівника. Змістовий модуль III. Практика мотиваційного менеджменту

Тема 7. Методи мотивації в управлінні. Поняття про методи мотивації. Матеріальне стимулювання як економічний метод мотивації. Організаційні методи мотивації: залучення до управління, мотивація перспективою. Цілі та активність працівника. Контроль та оцінка діяльності. Морально-психологічні методи мотивації: похвала, визнання, повага, довіра, схвалення, підтримка, переконання, примушення і спонукання. Зв'язок впевненості у власній компетентності з мотивацією працівника. Методи задоволення основних потреб підлеглих (згідно з теорією А. Маслоу). Непрямі методи мотивації. Методи самомотивації.

Тема 8. Управління винагородою і покаранням. Позитивне підкріплення, його види. Винагорода як метод позитивного підкріплення. Зміст внутрішньої та зовнішньої винагороди. Грошова винагорода, її вплив на мотивацію окремих працівників, колективів. Рекомендації щодо управління винагородою. Негативна мотивація, її ефективність. Критика як метод негативної мотивації. Покарання, короткочасність його дії. Ймовірність покарання і мотивація. Психологічний механізм дії покарання. Поєднання покарання з позитивним підкріпленням. Негативні наслідки застосування покарання. Рекомендації щодо використання покарання в управлінні.

Тема 9. Мотивація різних категорій працівників. Необхідність урахування індивідуальних психологічних якостей особистості при її мотивації. Мотивація нових працівників, їх орієнтація (загальна, спеціальна) та адаптація (професійна, психофізіологічна, соціально-психологічна). Мотивація досвідчених працівників. Мотивація менеджерів. Особливості мотивації організаційної поведінки жінок. Особливості мотивації персоналу на підприємствах різної форми власності: приватної, колективної державної, спільної. Національні особливості управління мотивацією працівників. Проблеми мотивації працівників підприємств України.

Тема 10. Мотиваційні аспекти організації праці. Умови на робочому місці та мотивація персоналу. Вимоги до умов на робочому місці: інформаційні, економічні, фізіологічні, ергономічні, технічні, організаційні, санітарно-гігієнічні та ін. Типи проектування робочих приміщень. Зміст роботи і мотивація. Вплив на мотивацію працівника дизайну, спрощення, розширення, ротації, збагачення робочих завдань. Складність завдань і мотивація. Нормування праці та мотивація. Делегування як форма наділення владою. Навчання і кар'єра працівника, їх вплив на мотивацію.

Тема 11. Мотивація колективів. Сутність і класифікація колективів, стадії їх формування і розвитку. Мотиваційний аспект взаємодії особистості та

колективу. Особливості мотивації різних типів колективів. Ієрархія потреб групи. Методи мотивації та згуртування колективів. Демотивація групи. Організаційна культура як основа мотивації колективу підприємства. Мотивація колективу при організації нововведень.

Тема 12. Мотиваційний потенціал менеджера. Менеджер як спеціаліст з управління мотивацією підлеглих. Прагнення до влади в мотиваційній системі особистості. Сутність і характеристики влади. Особистісні та організаційні джерела влади менеджерів, їх мотиваційна ефективність. Психологічні теорії мотивації влади. Авторитет менеджера, його види, вплив на обсяги мотиваційного потенціалу керівника. Мотиваційний аспект лідерства в управлінні, характеристика основних стадій лідерства, їх вплив на мотивацію персоналу.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		го	л	п		с.р.	л	п
1	2	3	4	5				
Модуль 1. Наукові основи мотиваційного менеджменту.								
Тема 1. Сутність і роль мотивації в управлінні.	10	2	2	6	10	2		8
Тема2. Мотиваційний процес.	10	2	2	6	9			9
Тема 3. Види мотивації.	10	2	2	6	11		2	9
Тема 4. Еволюція управління мотивацією.	10	2	2	6	11	2		9
Тема5. Змістовні мотиваційні теорії.	10	2	2	6	9			9
Тема6. Процесійні теорії мотивації.	10	2	2	6	11		2	9
Тема 7. Методи мотивації в управлінні.	10	2	2	6	9			9
Модуль 2. Мотиваційні теорії.								
Тема8. Управління винагородою і покаранням.	10	2	2	6	11		2	9
Тема9. Мотивація різних категорій працівників.	9	2	2	5	8			8
Тема 10. Мотиваційні аспекти організації праці.	9	2	2	5	9			9
Тема11. Мотивація колективів	11	2	4	5	11	2		9
Тема12. Мотиваційний потенціал менеджера.	11	4	2	5	11		2	9
Усього годин з дисципліни	120	26	26	68	120	8	6	106

5. Теми та план лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	<p style="text-align: center;">Тема 1. Сутність і роль мотивації в управлінні.</p> <p style="text-align: center;">План:</p> <p>1. Поняття про мотивацію, її необхідність в управлінні. 2. Місце мотивації в системі управління, її зв'язок з іншими функціями менеджменту: плануванням, організацією, контролем, прийняттям рішень тощо. 3. Мотиваційний менеджмент як навчальна дисципліна, його місце в системі управлінських, психологічних, педагогічних дисциплін, предмет, об'єкт вивчення, структура, основні функції. 4. Мотиваційний менеджмент як вид діяльності, його принципи і методи. 5. Характеристика основних цілей та завдань мотиваційного менеджменту на сучасному етапі управління організаціями.</p>	2/2
2.	<p style="text-align: center;">Тема 2. Мотиваційний процес.</p> <p style="text-align: center;">План:</p> <p>1. Місце мотивації в соціально-психологічній структурі особистості. Потреби як основа мотивації, їх види і властивості. Поняття про мотиви діяльності. Зв'язок мотивів і потреб, мотивів і спрямованості особистості. 2. Класифікація мотивів. Мотиваційна сфера особистості. 3. Стимули, стимулювання. Класифікація стимулів. 4. Мотиваційні характеристики особистості: спрямованість, установки, інтереси, ідеали, очікування та ін. 5. Стадії мотиваційного процесу. Складність мотивації персоналу в управлінні.</p>	2/-
3.	<p>Тема 3. Види мотивації.</p> <p>1. Матеріальна мотивація як прагнення до більш високого рівня життя. 2. Статусна мотивація як рушійна сила поведінки людини. 3. Позитивна мотивація, її види. 4. Вплив негативної мотивації на поведінку працівника. 5. Мотивація досягнення.</p>	2/-
4.	<p style="text-align: center;">Тема 4. Еволюція управління мотивацією.</p> <p>1. Наукові засади управління мотивацією. 2. Внесок у розвиток мотиваційного менеджменту А. Файоля. 3. Розвиток управління мотивацією працівників в Україні: особливості та проблеми. 4. Сучасна система поглядів на управління мотивацією персоналу.</p>	2/2

5.	<p>Тема5. Змістовні мотиваційні теорії та процесійні теорії мотивації.</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Змістовні теорії мотивації. 2. Процесійні теорії мотивації. 3. Значення моделі Портера-Лоулера. 	2/-
6.	<p>Тема6. Процесійні теорії мотивації.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості процесійних теорій мотивації. 2. Практичні рекомендації щодо застосування теорії визначення завдань. 3. Комплексна теорія мотивації М. Портера та Е. Лоулера. 	2/-
7.	<p>Тема 7. Методи мотивації в управлінні.</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Поняття про методи мотивації. 2.Матеріальне стимулювання як економічний метод мотивації. 3.Організаційні методи мотивації: залучення до управління, мотивація перспективою. 4.Цілі та активність працівника. Контроль та оцінка діяльності. 5.Морально-психологічні методи мотивації: похвала, визнання, повага, довіра, схвалення, підтримка, переконання, примушення і спонукання. Зв'язок впевненості у власній компетентності з мотивацією працівника. 6.Методи задоволення основних потреб підлеглих (згідно з теорією А. Маслоу). 7.Непрямі методи мотивації. Методи самомотивації. 	2/-
8.	<p>Тема8. Управління винагородою і покаранням</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теорії мотивації співробітників. 2. Покарання в управлінням персоналом. 3. Заохочення в управлінням персоналом. 	2/2
9.	<p>Тема 9. Мотивація різних категорій працівників.</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мотивація для робітників різного рівня кваліфікації. 2. Чисельність і кваліфікаційний склад працівників. 3. План по мотивації і стимулюванню праці. 	2/-
10.	<p>Тема 10. Мотиваційні аспекти організації праці.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Умови на робочому місці та мотивація персоналу. Вимоги до умов на робочому місці: інформаційні, економічні, фізіологічні, ергономічні, технічні, організаційні, санітарно-гігієнічні та ін. 2.Типи проектування робочих приміщень. Зміст роботи і мотивація. Вплив на мотивацію працівника дизайну, спрощення, розширення, ротації, збагачення робочих завдань. Складність завдань і мотивація. 	2/-

	3.Нормування праці та мотивація. Делегування як форма наділення владою. Навчання і кар'єра працівника, їх вплив на мотивацію.	
11.	Тема11. Мотивація колективів. План: 1. Мотивація на підприємстві і в колективі. 2. Внутрішні та зовнішні мотиви і мотивація трудового колективу. 3. Демотивація.	2/2
12.	Тема 12. Мотиваційний потенціал менеджера. План: 1.Трудовий потенціал менеджера. 2. Мотиваційний потенціал персоналу в контексті реалізації вимог міжнародного стандарту управління якістю ISO 9001. 3.Мотиваційний профіль працівника.	4/-
	Разом	26/8

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Мотиваційний процес.	2/2
2	Види мотивації.	2/-
3	Змістовні мотиваційні теорії.	2/-
4	Процесійні теорії мотивації.	2/2
5	Методи мотивації в управлінні.	2/-
6	Управління винагородою і покаранням.	2/-
7	Мотивація різних категорій працівників.	2/-
8	Мотиваційні аспекти організації праці.	2/-
9	Мотивація колективів.	2/-
10	Мотиваційний потенціал менеджера.	2/-
11	Мотиваційна картка робітника.	4/-
12	Позитивна мотивація.	2/2
	Разом	26/6

7.Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність і роль мотивації в управлінні.	6/8
2	Тема2. Мотиваційний процес.	6/9
3	Тема 3. Види мотивації.	6/9
4	Тема 4. Еволюція управління мотивацією.	6/9
5	Тема5. Змістовні мотиваційні теорії.	6/9

6	Тема 6. Процесійні теорії мотивації.	6/9
7	Тема 7. Методи мотивації в управлінні.	6/9
8	Тема 8. Управління винагородою і покаранням.	6/9
9	Тема 9. Мотивація різних категорій працівників.	5/8
10	Тема 10. Мотиваційні аспекти організації праці.	5/9
11	Тема 11. Мотивація колективів.	5/9
12	Тема 12. Мотиваційний потенціал менеджера.	5/9
	Разом	68/106

8 Індивідуальні завдання

1. Сутність мотивації, її місце в системі управління, зв'язок з іншими функціями управління.
2. Зміст мотиваційного менеджменту як навчальної дисципліни, його предмет, об'єкт, структура, основні функції.
3. Зміст і основні завдання мотиваційного менеджменту як професійного виду діяльності.
4. Процес зовнішньоорганізованої мотивації.
5. Процес внутрішньоорганізованої мотивації.
6. Потреби як основа мотивації, їх види та властивості.
7. Стимули як елемент мотиваційного процесу, їх види, вплив на поведінку особистості.
8. Мотиви як елемент мотиваційного процесу, їх взаємозв'язок, види, вплив на поведінку особистості.
9. Інтереси, їх види та вплив на мотивацію особистості.
10. Використання матеріальної мотивації в управлінні.
11. Використання нормативної мотивації в управлінні.
12. Роль статусної мотивації в управлінні поведінкою підлеглих.
13. Розкрийте зміст та специфіку внутрішньої (процесуальної) мотивації.
14. Види мотивації за інтенсивністю її застосування.
15. Врахування мотивації агресії в управлінні.
16. Використання мотивації симпатії в управлінні.
17. Використання мотивації допомоги в управлінні.
18. Взаємозв'язок внутрішньої та зовнішньої мотивації.
19. Внесок представників наукової школи управління у розвиток теорії та практики мотиваційного менеджменту.
20. Адміністративна школа управління про мотивацію персоналу.
21. Внесок представників школи людських відносин у розвиток мотиваційного менеджменту.
22. Сучасна система поглядів на управління мотивацією.
23. Мотиваційні теорії, їх використання у практиці управління.
24. Порівняльна характеристика теорій "X" і "Y" Д. Мак-Грегора.
25. Розкрийте основні положення теорії "Z" "Y". Оучі.
26. Характеристика змістовних теорій мотивації.
27. Процесійні теорії мотивації.
28. Теорія ієрархії потреб А. Маслоу.
29. Теорія існування, зв'язку та зростання К. Альдерфера.

30. Теорія набутих потреб Д. Мак-Клелланда.
31. Теорія двох факторів Ф. Герцберга.
32. Теорія очікувань В. Врума.
33. Модель Портера–Лоулера та її використання у практиці управління.
34. Зміст теорій визначення цілей.
35. Теорія справедливості С. Адамса.
36. Теорія підсилення мотивації Б. Скіннера.
37. Концепція партисипативного управління.
38. Класифікація методів мотивації.
39. Соціально-психологічні методи мотивації.
40. Організаційно-адміністративні методи мотивації.
41. Визначення цілей як метод мотивації.
42. Навіювання як метод мотивації.
43. Переконавання як метод мотивації.
44. Делегування завдань і повноважень як метод мотивації підлеглих.
45. Влада як основа мотиваційного потенціалу менеджера.
46. Теорії мотивації влади.
47. Лідерство як передумова ефективної мотивації підлеглих.
48. Матеріальна і моральна мотивація в управлінні.
49. Винагорода: її сутність, види і рекомендації щодо застосування.
50. Методи задоволення первинних потреб підлеглих в управлінні.
51. Методи задоволення потреб підлеглих в участі та належності.
52. Методи задоволення потреб підлеглих в повазі, визнанні.
53. Методи задоволення потреб підлеглих в самореалізації.
54. Врахування індивідуальних психологічних якостей особистостей при їх мотивації.
55. Мотивація різних категорій працівників: початківців, досвідчених робітників, менеджерів, жінок.
56. Зміст праці та мотивація персоналу.
57. Умови на робочому місці та мотивація.
58. Професійний розвиток та мотивація персоналу.
59. Матеріальне стимулювання як економічний метод мотивації.
60. Основні функції заробітної платні.
61. Структура оплати праці працівника.
62. Система організації заробітної платні, її елементи.
63. Особливості тарифної системи.
64. Характеристика систем і форм оплати праці.
65. Особливості і види погодинної форми оплати праці.
66. Характеристика і види відрядної форми оплати праці.
67. Преміювання працівників як елемент оплати праці. Пільги та матеріальна допомога.
68. Сутність і види колективів, особливості їх мотивації.
69. Діяльність менеджерів з мотивації колективів на кожній стадії їх формування і розвитку.
70. Ієрархія потреб групи.
71. Методи мотивації та згуртування колективу.
72. Способи демотивації і розвалу нелояльної неформальної групи.

73. Організаційна культура як основа мотивації колективу фірми.
74. Мотивація колективу при організації нововведень.
75. Особливості мотивації персоналу на підприємствах різних форм власності.
76. Особливості використання методів мотивації в різних країнах.
77. Проблеми мотивації працівників на підприємствах України.
78. Мотиваційні характеристики особистості.
79. Класифікація видів мотивації.
80. Критика як метод негативної мотивації.
81. Покарання, особливості його застосування.
82. Урахування особливостей мотивації страху в управлінні.
83. Сучасні системи матеріального стимулювання працівників.
84. Мотиваційні аспекти взаємодії особистості та колективу.
85. Мотиваційний потенціал менеджера.
86. Мотиваційна ефективність особистісних джерел влади менеджера.
87. Мотиваційна ефективність організаційних джерел влади менеджера.
88. Мотиваційний потенціал авторитарного стилю керівництва.
89. Мотиваційний потенціал демократичного стилю керівництва.
90. Мотиваційний потенціал ліберального стилю керівництва.

9. Методи навчання

1. Методи навчання за джерелом знань:

1.1. **Словесні:** розповідь, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція, інструктаж, робота з книгою (читання, переказ, виписування, складання плану, рецензування, конспектування, виготовлення таблиць, графіків, опорних конспектів тощо).

1.2. **Наочні:** демонстрація, ілюстрація.

1.3. **Практичні:** практична робота, вправа, виробничо-практичні методи.

2. Методи навчання за характером логіки пізнання.

2.1. *Аналітичний*

2.2. *Методи синтезу*

2.3. *Індуктивний метод*

2.4. *Дедуктивний метод*

2.5. *Традуктивний*

3. Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів.

3.1. *Проблемний* (проблемно-інформаційний)

3.2. *Частково-пошуковий* (евристичний)

3.3. *Дослідницький*

3.4. *Репродуктивний* (суть: можливість застосування вивченого на практиці).

3.5. *Пояснювально-демонстративний*

4. **Активні методи навчання (наприклад)** - використання технічних засобів навчання, мозкова атака, рішення кросвордів, конкурси, диспути, круглі

столи, бінарні заняття, ділові та рольові ігри, ток-шоу, тренінги, використання проблемних ситуацій, екскурсії, заняття на виробництві, групові дослідження, самооцінка знань, імітаційні методи навчання (побудовані на імітації майбутньої професійної діяльності), використання навчальних та контролюючих тестів, використання опорних конспектів лекцій *та інші*)

5. Інтерактивні технології навчання - використання мультимедійних технологій, інтерактивної дошки та електронних таблиць, case-study (метод аналізу конкретних ситуацій), діалогове навчання, співробітництво студентів (кооперація) *та технології змішаного, кооперативного та електронного навчання.*

10.Методи контролю

1. Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС
2. Проведення проміжного контролю протягом семестру (проміжна атестація)
3. Полікритеріальна оцінка поточної роботи студентів:
 - рівень знань, продемонстрований на практичних заняттях;
 - активність під час обговорення питань, що винесені на заняття;
 - експрес-контроль під час аудиторних занять;
 - самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань;
 - виконання аналітично-розрахункових завдань;
 - написання рефератів;
 - результати тестування;
 - письмові завдання при проведенні контрольних робіт;
 - виробничі ситуації, кейси тощо.
4. Пряме врахування у підсумковій оцінці виконання студентом певного індивідуального завдання (*при необхідності*):
 - контрольна робота в Moodle;
 - науково-дослідна робота; навчально-дослідна робота;
 - навчально-практичне дослідження із презентацією результатів тощо.

11 .Розподіл балів, які отримують студенти

При формі контролю «іспит»

Поточне тестування та самостійна робота												Разом за мод. та СРС	Ате-ста-ція	Підс-ум-ко-вий тест іспит	Су-ма	
Змістовий модуль 1 - 20 балів							Змістовий модуль 2 - 20 балів					С Р С				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	15	55 (40+15)	15	30	100
2	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4					

При формі контролю залік

Поточне тестування та самостійна робота									СРС	Разом за модулі та СРС	Атестація	Сума
Змістовний модуль 1 – ___ балів			Змістовний модуль 2 – ___ балів		Змістовний модуль 3 – ___ балів		Змістовний модуль n – ___ балів					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	15	85 (70+15)	15	100
бал												

Розподіл балів системи ЄКТС за результатами навчання і семестровій (підсумковій) атестації у формі екзамену:

на денній формі навчання

до 40 балів – за результатами модульного контролю протягом семестру;

до 15 балів – за результатами проміжної атестації;

до 15 балів – за виконання самостійної роботи;

до 30 балів – за результатами семестрової (підсумкової) атестації;

на заочній формі навчання

до 40 балів – за результатами модульного контролю протягом семестру;

до 30 балів – за виконання самостійної роботи;

до 30 балів – за результатами семестрової (підсумкової) атестації.

12. Розподіл балів, які отримують студенти **Шкала оцінювання: національна та ECTS**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13.Методичне забезпечення

1. Мотивація персоналу. Методичні рекомендації для практичних занять для студентів напряму підготовки «Менеджмент» / Т. В. Воронько-Невідничка– Полтава : РВВ ПДАА, 2015. 68 с.
2. Навчально-методичні-матеріали на платформі Moodle:
3. <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3411>;
4. <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3516>

14.Рекомендована література

Базова

1. Проданова Л.В. Мотиваційний механізм розвитку підприємницької діяльності в економіці України : монографія. Черкаси: Видавець Пономаренко Р.В., 2019. 240с.
2. Мініна О.В., Поленкова М.В. Внутрішній економічний механізм підприємства – Чернігів:ЧНТУ, 2016. 92с.
3. Алексеєнко Н.В. Психологічні теорії мотивації .Х.:ХНУВС, 2019. 10с.

Допоміжна

1. Лютко О. М. Запровадження мотиваційного менеджменту в закладі освіти/ О.М. Лютко. Рівне: РОІППО, 2018. 180 с.
2. Ксенофонтова М.М Мотиваційний менеджмент. Сучасний менеджмент: напрямки, моделі, стратегії, технології : колективна монографія / [Баценко Л., Галинська А. , Драбчук Т., Дубовик С., Киричек О., Ксенофонтова М., Стоволос Н., Харченко Т.] ; / за заг. ред. С. Г. Дубовик, Л.М. Баценко . Суми, 2018. С.3-24
3. Моваційний менеджмент: теоретичний аспект. Київ, 2017. 160 с.
4. Herzberg F. Motivation to work. Routledge, 2017. 218 p.
5. Russo G. Skill utilization at work: Opportunity and motivation IZA World of Labor. 2017. P. 1–11.
6. Фурман А.А. Психологія особистості: ціннісно-орієнтаційний вимір : монографія. Одеса:ОНПУ;Тернопіль :ТНЕУ,2016.311с.

15. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Офіційні сайти державних органів влади: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nre8>. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>
2. Національний банк України [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>
3. g=1023-12
4. Офіційний сайт Державного статистичного управління України <http://www.biz-registr.com.ua/?ct=12>

5. Державний комітет із статистики [Електронний ресурс].- Режим доступу:
<http://www.ukrstat.gov.ua>
6. Безкоштовні електронні книги, котрі можна скачати за адресою:
<http://www.lessons-tva.info/book.html>
7. Сайт "Обучение в интернет": <http://www.lessons-tva.info/edu/edu.html>
8. <http://www.kmu.gov.ua> – Кабінет міністрів України
9. <http://www.rada.gov.ua> – Верховна Рада України
10. <http://www.ukrstat.gov.ua> – Державний комітет України із статистики
11. <http://www.management.com.ua> – Інтернет-портал для управлінців
12. <http://www.strategy.com.ua> – журнал «Стратегии»
13. <http://www.management.web-standart.net> – журнал «Управление компанией»
14. <http://www.12manage.com> – Інтернет-портал з проблем менеджменту
15. <http://www.companion.ua> – журнал «Компаньон»
16. <http://www.delovoy.com.ua> – бізнес-видання «Деловой журнал»
17. <http://www.expert.ua> – український щотижневик «Експерт»
18. <http://www.liga.net> – українська мережа ділової інформації
19. <http://www.eu.2001.narod.ru> – політико-економічний журнал «Економіка України»
20. <http://www.gc.kiev.ua> – журнал «Галицькі контракти»
21. <http://www.mavriz.ru> – журнал «Маркетинг в России и за рубежом»
22. <http://www.elitarium.ru/management/samomenedzhment/>
23. <http://psyfactor.org/lib/self-management-4.htm>
24. <http://ru.wikipedia.org/wiki/%D3%EF%F0%E0%E2%EB%E5%ED%E8%E5>
25. <http://examen.od.ua/shpora/page172.html>
26. <http://ou.tsu.ru/school/karera/resource/zanatie19.html>
27. <http://studyspace.ru/menedzhment-/samomenedzhment-4.html>
28. http://www.info-works.com.ua/referats/menedjment_organizacii/2650.html
29. <http://www.uraledu.ru/node/16055>
30. <http://www.klubok.net/article2424.html>
31. <http://www.iteam.ru/publications/human/section>
32. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
33. Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
34. Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>
35. Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>
36. Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>
37. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

